

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 6 grudnia 1989 r.

w sprawie klasyfikacji obrotów pieniężnych na rachunkach bankowych osób prawnych oraz sprawozdawczości z obrotów gotówkowych, dokonywanych przez osoby prawne z pominięciem ich rachunków.

Na podstawie art. 15 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 4, poz. 22) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia:

- 1) z zastrzeżeniem pkt 2 i 3 określają zasady klasyfikacji obrotów pieniężnych na rachunkach bankowych osób prawnych wymienionych w § 2 pkt 1 w walucie polskiej oraz zasady sprawozdawczości z obrotów gotówkowych w tejże walucie, dokonywanych z pominięciem rachunków osób prawnych,
 - 2) dotyczące klasyfikacji obrotów pieniężnych stosuje się do banków w zakresie ich gospodarki własnej,
 - 3) nie mają zastosowania do:
 - a) jednostek i zakładów budżetowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych, z wyjątkiem § 10 i 16 zarządzenia oraz § 1 ust. 5 załącznika nr 1 do zarządzenia,
 - b) osób zagranicznych.
2. Zasady klasyfikowania przez oddziały banków obrotów pieniężnych na rachunkach osób fizycznych i różnych podmiotów gospodarczych, wymienionych w § 2 pkt 2, regulują odrębne przepisy.

§ 2. Użyte w zarządzeniu i w załącznikach do zarządzenia określenia oznaczają:

- 1) „osoby prawne”:
 - a) przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe jednostki organizacyjne,
 - b) banki,
 - c) przedsiębiorstwa mieszane,
 - d) spółdzielnie i ich związki,
 - e) organizacje podmiotów gospodarczych,
 - f) organizacje polityczne, zawodowe i społeczne,
 - g) fundacje prowadzące działalność gospodarczą,
 - h) kółka rolnicze i ich związki,
 - i) spółki, w których państwo lub jednostki wymienione w lit. a)—h) posiadają udział, oraz spółki wodne,
 - j) nie bilansujące samodzielnie i nie posiadające osobowości prawnej jednostki osób prawnych wymienionych w lit. a)—i),
- 2) „różne podmioty gospodarcze” — osoby prawne nie wymienione w pkt 1, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- 3) „kasa osoby prawnej” — każdą kasę osoby prawnej, w tym także kasę jednostki nie bilansującej samo-

dzielnie i nie posiadającej rachunku pomocniczego, jak również kasę punktu sprzedaży detalicznej, placówki usługowej, gastronomicznej i innej,

- 4) „oddziały banków” — samodzielnie bilansujące jednostki organizacyjne banków krajowych, łącznie z ich jednostkami nie bilansującymi samodzielnie,
- 5) „rachunki bankowe osób prawnych” — rachunki bieżące pomocnicze tych osób,
- 6) „symbol pk” — symbol liczbowy pozycji klasyfikacji obrotów pieniężnych,
- 7) „jednostki PPTT” — jednostki eksploatacyjne państwowej jednostki organizacyjnej „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Rozdział 2

Klasyfikacja obrotów pieniężnych

§ 3. 1. Osoby prawne klasyfikują zgodnie z załącznikiem nr 1 do zarządzenia obrotu pieniężne dokonywane za pośrednictwem rachunków bankowych z tytułu:

- 1) gotówkowych rozliczeń z innymi osobami prawnymi,
- 2) gotówkowych i bezgotówkowych rozliczeń z osobami fizycznymi i z różnymi podmiotami gospodarczymi.

2. Osoby prawne, z wyjątkiem oddziałów banków i jednostek PPTT, sporządzają według pozycji klasyfikacji, określonych w rozdziałach 2 i 3 załącznika nr 1 do zarządzenia, zestawienia wpłat i wypłat gotówkowych stanowiących:

- 1) bieżące wpływy własne do kas osób prawnych, uzyskane z działalności gospodarczej i socjalno-bytowej, zrealizowane z pominięciem rachunków bankowych, wykorzystane na pokrycie wydatków gotówkowych,
- 2) kwoty nie wykorzystanej gotówki, podjętej z rachunków bankowych osób prawnych na określone rodzaje wydatki (w tym kwoty nie podjętych należności oraz zwroty zaliczek i nienależnie pobranych kwot, uprzednio wypłaconych z tej gotówki), nie odprowadzone na rachunki bankowe, przeznaczone na inne cele niż określone przy podjęciu gotówki z rachunków,
- 3) wydatki pokryte lub zrefundowane (jako uzupełnienie niezbędnego zapasu gotówki w kasie osoby prawnej) w ciężar wpływów, o których mowa w pkt 1 i 2.

§ 4. W celu umożliwienia prawidłowego zakwalifikowania przez osoby prawne wpłat na rachunki bankowe i wypłat z tych rachunków, dokonywanych w oddziałach banków i w jednostkach PPTT, należy stosować odpowiednie formularze uwzględniające w treści obowiązek określania na wszystkich odcinkach (kopiach) dokumentów stanowiących podstawę wpłaty, wypłaty, przelewu środków pieniężnych, między innymi — tytułu wpłaty, wypłaty, należności, zobowiązania i właściwych symboli pozycji klasyfikacji, nazwy adresata gotówkowego lub bezgotówkowego przekazu środków pieniężnych, numeru jego rachunku bankowego oraz oddziału banku (ze wskazaniem siedziby) prowadzącego ten rachunek.

Rozdział 3

Informacje osób prawnych

§ 5. Osoby prawne, z wyjątkiem oddziałów banków i jednostek PPTT, i ich nie bilansujące samodzielnie jednostki posiadające w oddziałach banków rachunki pomocnicze, z zastrzeżeniem § 6, przeznaczające bieżące wpływy własne do kasy osoby prawnej na pokrywanie wydatków gotówkowych bądź na uzupełnianie niezbędnego

zapasu gotówki lub wykorzystujące gotówkę podjętą z rachunków bankowych na inne cele niż określone przy jej podjęciu:

- 1) ustalają na podstawie zestawień, o których mowa w § 3 ust. 2, według pozycji klasyfikacji miesięczne kwoty własnych wpływów gotówkowych do kasy osoby prawnej, nie odprowadzonych na rachunki bankowe, wykorzystanych na pokrycie wydatków bieżących, oraz miesięczne kwoty wydatków pokrytych lub zrefundowanych (jako uzupełnienie niezbędnego zapasu gotówki w kasie osoby prawnej) w ciężar tych wpływów,
- 2) sporządzają według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia i składają w oddziałach banków prowadzących ich rachunki bieżące lub pomocnicze 4 dnia po miesiącu sprawozdawczym miesięczne informacje o wydatkach gotówkowych pokrytych bieżącymi wpływami własnymi do kas osób prawnych (formularz NBP 4630).

§ 6. Jednostki nie bilansujące samodzielnie sporządzają informacje, o których mowa w § 5 pkt 2, jeżeli w swoich aktach przechowują dokumenty niezbędne do sporządzenia tych informacji.

§ 7. 1. W informacjach, o których mowa w § 5 pkt 2, osoby prawne ujmują również wydatki gotówkowe pokryte wpływami własnymi do kas:

- 1) punktów sprzedaży detalicznej, placówek usługowych, gastronomicznych i innych, prowadzonych na podstawie umowy agencyjnej za wynagrodzeniem w formie prowizji od wykonanego obrotu,
- 2) podporządkowanych zakładów usługowych na zryczałtowanym rozrachunku, świadczących usługi dla ludności (rzeczywiste wpływy i wydatki, wykazywane z miesięcznym opóźnieniem),
- 3) podporządkowanych jednostek nie bilansujących samodzielnie, nie posiadających w oddziałach banków rachunków pomocniczych,
- 4) podporządkowanych jednostek nie bilansujących samodzielnie, posiadających w oddziałach banków rachunki pomocnicze, jeżeli w swoich aktach nie przechowują one dowodów kasowych niezbędnych do sporządzania informacji, o których mowa w § 5 pkt 2,
- 5) organizacji politycznych, zawodowych i społecznych (w tym pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych i organizacji podobnych) działających przy osobach prawnych (jeżeli taki tryb składania informacji zostanie uzgodniony).

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do nie bilansujących samodzielnie jednostek osób prawnych.

§ 8. W uzasadnionych przypadkach osoba prawna (jej jednostki nie bilansujące samodzielnie) może — po uzgodnieniu z oddziałem banku — ujmować w informacjach miesięcznych o wydatkach gotówkowych pokrytych bieżącymi wpływami własnymi do kas tych osób (formularz NBP 4630) dane z miesięcznym opóźnieniem.

§ 9. W ramach informacji, o których mowa w § 5 pkt 2, lub w formie odrębnych pisemnych informacji (składanych w tym samym terminie):

- 1) spółdzielnie mleczarskie informują oddziały banków prowadzące ich rachunki bieżące o wielkości dokonanych w miesiącu sprawozdawczym potrąceń z należności indywidualnych producentów mleka z tytułu pobranych przez nich towarów i środków,
- 2) gminne spółdzielnie „Samopomoc Chłopska” i spół-

dzielnie spóżywców „Społem” informują oddziały banków prowadzące ich rachunki bieżące o wielkości gotówkowych wpływów ze sprzedaży biletów na przejazd środkami komunikacji Państwowej Komunikacji Samochodowej i miejskiej, odprowadzonych w miesiącu sprawozdawczym na rachunki spółdzielni łącznie z gotówkowymi wpływami z tytułu utargu towarowego,

- 3) oddziały przedsiębiorstw upowszechniania prasy i książki Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch” informują oddziały banków prowadzące ich rachunki bieżące o wielkości i rodzajach wpływów gotówkowych ze sprzedaży usług i znaków, odprowadzonych w miesiącu sprawozdawczym na rachunki bankowe tych jednostek w ramach globalnych wpływów punktów sprzedaży detalicznej RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

§ 10. Osoby prawne (ich jednostki nie bilansujące samodzielnie, posiadające rachunki pomocnicze), z wyjątkiem jednostek PPTT i banków, sporządzają według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 i składają w terminach do dnia 15 stycznia i 15 lipca w oddziałach banków prowadzących ich rachunki zawiadomienia o stanach gotówki w kasach tych osób na koniec 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku (formularz NBP 4638).

Rozdział 4

Informacje dyrekcji wojewódzkich PPTT

§ 11. Dyrekcje wojewódzkie PPTT sporządzają na podstawie zbiorczych zestawień ogólnych rachunków miesięcznych, zgodnie z klasyfikacją obrotów pieniężnych zawartą w rozdziałach 2 i 3 załącznika nr 1 do zarządzenia, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do zarządzenia miesięczne informacje o obrotach gotówkowych jednostek PPTT (formularz NBP 4629). Informacje te składają w oddziałach banków prowadzących ich rachunki bieżące 7 dnia do godziny 12 po upływie każdego miesiąca.

§ 12. Jednostki składające informacje, o których mowa w § 11, uwzględniają w odpowiednich pozycjach kwoty korekt ustalonych po złożeniu sprawozdania za miesiąc poprzedni, podając na marginesie sprawozdania wielkości korekt wprowadzonych do poszczególnych pozycji (z właściwym znakiem „+” lub „—”).

Rozdział 5

Instrukcja banków w zakresie systemu klasyfikacji obrotów pieniężnych

§ 13. Oddziały banków przyjmujące do realizacji dyspozycje pieniężne osób prawnych sprawdzają, czy do-

wody wpłat, wypłat i przelewu środków pieniężnych zostały sporządzone zgodnie z załącznikiem nr 1 do zarządzenia, żądając w razie potrzeby uzupełnienia lub weryfikacji dokumentów oraz udzielając instruktażu. Do czasu usunięcia nieprawidłowości oddziały banków odmawiają realizacji dyspozycji pieniężnych.

§ 14. Jednostki PPTT, przyjmujące wpłaty osób prawnych i realizujące zlecane przez te osoby wypłaty gotówkowe, sprawdzają, czy na dokumentach stanowiących podstawę wpłaty i wypłaty oraz rozliczenia z państwową jednostką organizacyjną PPTT zostały zamieszczone: tytuł wpłaty, wypłaty, przelewu środków pieniężnych i symbole liczbowe pozycji klasyfikacji oraz klauzula „PRZEKAZ POCZTOWY”, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. b) załącznika nr 1 do zarządzenia.

§ 15. 1. Oddziały banków prowadzące rachunki bieżące lub pomocnicze osób prawnych udzielają tym osobom (w siedzibie osoby prawnej lub oddziału banku) instruktażu w zakresie:

- 1) zaliczania do właściwych pozycji klasyfikacji gotówkowych i bezgotówkowych dyspozycji pieniężnych,
- 2) zasad sporządzania informacji i zawiadomień określonych przepisami zarządzenia.

2. Osoby prawne udostępniają oddziałowi banku odpowiednie dowody księgowe oraz zestawienia i informacje, sporządzane na podstawie przepisów zarządzenia, a także udzielają wyjaśnień umożliwiających przeprowadzenie instruktażu przez przedstawiciela banku.

Rozdział 6

Przeplisy końcowe

§ 16. Osoby prawne (w tym wojewódzkie dyrekcje PPTT) są zaopatrywane w formularze według wzorów podanych w załącznikach nr 2, 3 i 4 do zarządzenia przez oddziały okręgowe Narodowego Banku Polskiego za pośrednictwem oddziałów banków, w których osoby prawne składają zawiadomienia i informacje określone przepisami zarządzenia. Do czasu wydrukowania formularzy zgodnych z wzorami zawartymi w powołanych załącznikach zarządzenia, osoby prawne odpowiednio wykorzystują formularze stosowane dotychczas.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1990 r.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: w z. *A. Olechowski*

Załączniki do zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 6 grudnia 1989 r. (poz. 348)

Załącznik nr 1

KLASYFIKACJA OBROTÓW PIENIĘŻNYCH

Rozdział 1

Zakres i zasady klasyfikacji

- § 1. 1. Osoby prawne, z zastrzeżeniem ust. 3, 4 i 5:
- 1) klasyfikują zgodnie z niniejszym załącznikiem następujące gotówkowe i bezgotówkowe wpłaty i wypłaty, realizowane za pośrednictwem oddziałów banków i jednostek PPTT:
 - a) gotówkowe wpłaty (w tym zwroty nie wykorzystanej gotówki, uprzednio podjętej z rachunków

bankowych na przewidywane, określone rodzaje wydatki),

- b) gotówkowe wypłaty (w tym dokonywane za pośrednictwem konta „Przekazy bankowe i zlecenia do wypłaty”),
- c) wpłaty na rachunki bankowe osób prawnych z tytułu realizacji w oddziałach banków, przyjętych przez te osoby:
 - czeków z rachunków oszczędnościowo-rozlicze-

niowych i bieżących osób fizycznych i różnych podmiotów gospodarczych,

- przekazów kredytowych wydanych przez oddziały banków w ciężar kredytów udzielonych osobom fizycznym na ratalne zakupy towarów i usług,
- d) dyspozycje przelewów środków pieniężnych z rachunków bankowych osób prawnych (w tym na podstawie czeków rozrachunkowych) na:
 - wskazane rachunki bankowe (książeczki oszczędnościowe) osób fizycznych i różnych podmiotów gospodarczych, w tym dyspozycje realizowane za pośrednictwem konta „Wpływy do zarachowania na rachunki oszczędnościowe”,
 - rachunki banków i jednostek PPTT, przewidziane do gotówkowej realizacji w oddziałach banków i w jednostkach PPTT na rzecz osób fizycznych, różnych podmiotów gospodarczych lub osób prawnych, według załączonych zleceń wypłat,
 - rachunki pomocnicze osób prawnych, przewidziane do gotówkowej realizacji na rzecz osób fizycznych, różnych podmiotów gospodarczych lub osób prawnych, według załączonych zleceń wypłat,
- e) kwoty potrąceń dokonywanych przez spółdzielnie mleczarskie z należności indywidualnych producentów mleka z tytułu pobranych przez nich towarów i środków (wykazywane w miesięcznych informacjach składanych przez te spółdzielnie zgodnie z § 9 pkt 1 zarządzenia),
- 2) zestawiają według pozycji klasyfikacji wymienionych w ust. 2 i ujmują w informacjach miesięcznych o wydatkach gotówkowych pokrytych bieżącymi wpływami własnymi do kas osób prawnych (o których mowa w § 5 pkt 2 zarządzenia) kwoty:
 - a) bieżących wpływów własnych, przyjętych w kasach osób prawnych, nie odprowadzonych na rachunki bankowe, wykorzystanych na pokrycie wydatków gotówkowych,
 - b) wydatków gotówkowych pokrytych wpływami, o których mowa pod lit. a), w tym kwoty przeznaczone na uzupełnienie niezbędnego zapasu gotówki w kasach osób prawnych jako refundacja uprzednio dokonanych z tego zapasu wydatków,
 - c) gotówki podjętej z rachunków bankowych osób prawnych na określone rodzajowo wydatki, przeznaczone na inne cele (w tym na uzupełnienie niezbędnego zapasu gotówki), oraz kwoty dokonanych z tej gotówki wydatków.

2. Osoby prawne, z zastrzeżeniem ust. 3, 4 i 5, klasyfikują gotówkowe i bezgotówkowe wpłaty i wypłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz zestawiają gotówkowe obroty pieniężne określone w ust. 1 pkt 2 według następujących pozycji klasyfikacji wpłat i wypłat:

Symbole
pk

1) pozycje klasyfikacji wpłat:

- 10 Utarg towarowy.
- 20 Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe.
- 30 Opłaty za usługi.
- 40 Pozostałe wpłaty.
- 65 Wpłaty na rachunki bieżące (fundusze) kas pracowniczych.
- 70 Zwroty zaliczek i nie podjętych należności.

Symbole
pk

2) pozycje klasyfikacji wypłat:

- 10 Wynagrodzenia za pracę.
 - 14 Świadczenia społeczne.
 - 20 Skup produktów rolniczych.
 - 31 Zakup towarów i usług od osób prawnych.
 - 40 Pozostałe wypłaty.
 - 62 Wypłaty dla różnych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.
 - 65 Wypłaty z rachunków bieżących (funduszy) kas pracowniczych.
3. Jednostki PPTT odpowiednio zaliczają:
- 1) nadmiary gotówkowe jednostek PPTT, odprowadzane na rachunki bankowe — do pozycji klasyfikacji „Wpłaty poczty”, symbol pk 50,
 - 2) zasiłki gotówkowe pobierane przez jednostki PPTT z rachunków bankowych — do pozycji klasyfikacji „Wypłaty dla poczty”, symbol pk 50,
 - 3) bezgotówkowe dyspozycje pieniężne z rachunków jednostek PPTT na rachunki bankowe i na rzecz osób fizycznych i różnych podmiotów gospodarczych — do pozycji klasyfikacji wymienionych w ust. 2 pkt 2.
4. Dyrekcje wojewódzkie PPTT klasyfikują wynikające z zestawień ogólnych rachunków miesięcznych gotówkowe wpłaty i wypłaty, dokonane:
- 1) w ramach gospodarki własnej jednostek PPTT,
 - 2) z tytułu niektórych operacji pieniężnych, zrealizowanych na zlecenie i na rzecz posiadaczy rachunków bankowych,
 - 3) na zlecenie i na rzecz działających w jednostkach PPTT pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych i organizacji podobnych,

objęte miesięczną informacją o obrotach gotówkowych jednostek PPTT (o której mowa w § 11 zarządzenia) — według następujących pozycji klasyfikacji:

- wymienionych w ust. 2,
- „Wpłaty oszczędności”, symbol pk 66,
- „Wypłaty oszczędności”, symbol pk 66,
- „Wpłaty z tytułu zasilania gotówkowego”, symbol pk 80,
- „Wypłaty z tytułu zasilania gotówkowego”, symbol pk 80.

5. Osoby prawne, które zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 3 zarządzenia zwolnione są z przedmiotowej klasyfikacji dyspozycji pieniężnych, zaliczają wszystkie dyspozycje realizowane za pośrednictwem rachunków bankowych, określone w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a)—d), odpowiednio do pozycji klasyfikacji „Pozostałe wypłaty” i „Pozostałe wpłaty”, zamieszczając na tych dyspozycjach symbol liczbowy „40”, bez określania poszczególnych tytułów wpłat i wypłat.

§ 2. 1. Klasyfikacja obrotów pieniężnych określonych w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a)—d) polega na zamieszczeniu na dyspozycjach pieniężnych, stanowiących podstawę realizacji gotówkowych i bezgotówkowych wpłat i wypłat (na wszystkich kopiach i odcinkach dokumentu):

- 1) tekstu słownego jednoznacznie określającego tytuł danej dyspozycji pieniężnej (tytuł wpłaty — wpływu, należności, wypłaty — wydatku, zobowiązania) umożliwiającego zaliczenie dyspozycji do właściwej pozycji klasyfikacji,
- 2) symboli liczbowych pozycji klasyfikacji, właściwych dla poszczególnych dyspozycji pieniężnych (w spe-

cyjnych „okienkach” oznaczonych nadrukiem „symbol pk” lub obok tytułu dyspozycji),

3) klauzuli o treści:

- a) „ROZLICZENIA Z LUDNOŚCIĄ” — na objętych klasyfikacją dyspozycjach przelewu środków pieniężnych z rachunków bankowych osób prawnych na wskazane rachunki bankowe (książeczki oszczędnościowe) osób fizycznych i różnych podmiotów gospodarczych oraz na rzecz tych osób i jednostek, tj. na dyspozycjach realizowanych gotówkowo za pośrednictwem rachunków pomocniczych osób prawnych, prowadzonych w innych oddziałach banków, rachunków oddziałów banków właściwych dla odbiorców należności (adresatów wypłat) lub poprzez konta „Wpływy do zarachowania na rachunki oszczędnościowe” oraz „Przekazy bankowe i zlecenia do wypłaty” (w prawym górnym rogu dokumentu),
- b) „PRZEKAZ POCZTOWY” — na bezgotówkowych dyspozycjach pieniężnych na rachunki państwowej jednostki organizacyjnej PPTT z tytułu gotówkowych wypłat zleconych jednostkom PPTT (w prawym górnym rogu dokumentu).

2. Klasyfikacją, o której mowa w ust. 1, nie są objęte:

- 1) przelewy środków pieniężnych pomiędzy rachunkami bankowymi osób prawnych (w tym pomiędzy rachunkami bieżącymi a rachunkami pomocniczymi), z wyjątkiem dyspozycji pieniężnych, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. d),
- 2) przelewy środków pieniężnych z rachunków osób prawnych na rachunki bieżące:
- a) krajowych osób fizycznych z tytułu odszkodowań za wywłaszczone mienie i ekwiwalentów za przekazane państwu nieruchomości rolne,
- b) pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych i organizacji podobnych (należności kas potrącone na listach płac),
- c) zagranicznych osób prawnych i fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- d) różnych podmiotów gospodarczych z tytułu realizacji należności za dostawy, roboty i usługi (wyjątek nie dotyczy przelewów tych należności z rachunków bankowych jednostek wymienionych w § 1 ust. 1 pkt 3 zarządzenia, które klasyfikują dyspozycje pieniężne zgodnie z § 1 ust. 5 załącznika nr 1 do zarządzenia),
- e) komorników,
- 3) przelewy środków pieniężnych z rachunków komorników na rachunki bankowe osób prawnych,
- 4) potrącenia dokonane przez osoby prawne (instytucje skupu) z należności indywidualnych dostawców produktów rolniczych, z wyjątkiem potrącen dokonywanych przez spółdzielnie mleczarskie (§ 1 ust. 1 pkt 1 lit. e) i przez banki na zlecenie instytucji skupu.

§ 3. Osoby prawne, które po raz pierwszy podejmują z rachunków bankowych gotówkę na utworzenie niezbędnego zapasu gotówki w kasach własnych, zaliczają te wypłaty do pozycji klasyfikacji „Pozostałe wypłaty”. Kolejne podjęcia gotówki z rachunków bankowych i kwoty bieżących wpływów własnych do kas, przeznaczone na uzupełnienie niezbędnego zapasu gotówki do ustalonej wysokości, osoby prawne traktują jako refundację wydatków uprzednio dokonanych z posiadanego zapasu, za-

liczając te wypłaty do właściwych pozycji klasyfikacji wypłat.

§ 4. Nie wykorzystaną kwotę gotówki podjętej z rachunków bankowych na przewidywane, określone rodzajowo wydatki (tj. nie podjęte należności oraz zwroty zaliczek i nienależnie podjętych wypłat) odprowadzaną na rachunki bankowe osób prawnych lub wykorzystaną na pokrycie innych wydatków gotówkowych, osoby prawne klasyfikują na dowodach wpłat na rachunki bankowe lub zaliczają w informacjach miesięcznych o wydatkach gotówkowych pokrytych bieżącymi wpływami własnymi do kas osób prawnych do pozycji klasyfikacji „Zwroty zaliczek i nie podjętych należności”, określając równocześnie cel, na jaki uprzednio podjęto z rachunków nie wykorzystaną gotówkę.

§ 5. Osoby prawne, zlecające jednostkom PPTT gotówkowe wypłaty na rzecz osób fizycznych i prawnych oraz różnych podmiotów gospodarczych, wykazują na bezgotówkowych dyspozycjach pieniężnych, stanowiących podstawę rozliczenia z państwową jednostką organizacyjną „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, łączną sumę kwot, na które zostały wystawione przekazy pocztowe (zamieszczając na dyspozycjach tytuły wypłat, symbole liczbowe właściwych pozycji klasyfikacji wypłat i klauzulę „PRZEKAZ POCZTOWY”) oraz odrębnie — kwotę prowizji pocztowej za wykonanie usługi, obciążającą koszty osób prawnych, nie objętą klasyfikacją w rozumieniu przepisów zarządzenia.

§ 6. Osoby prawne, które prowadzą różnorodną działalność gospodarczą (w tym zleconą), odprowadzając na rachunki bankowe wpływy gotówkowe, przyjęte w kasach osób prawnych, na dowodach wpłat wyodrębiają poszczególne kategorie wpływów (w tym wpływów na rzecz innych osób prawnych) do rozliczenia z budżetem lub podlegających przekazaniu na określone fundusze zaliczają te wpływy do właściwych pozycji klasyfikacji wpłat. Przepisów tych nie stosuje się do spółdzielni spóżywców „Społem” i gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska” odnośnie do wpływów ze sprzedaży biletów na przejazdy środkami komunikacji oraz do punktów sprzedaży detalicznej przedsiębiorstw upowszechniania prasy i książki Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch” odnośnie do wpływów ze sprzedaży znaków wartościowych i biletów na przejazdy środkami komunikacji, odprowadzanych przez te jednostki na rachunki bankowe łącznie z wpływami ze sprzedaży towarów.

Rozdział 2

Klasyfikacja wpłat

Utarg towarowy — symbol pk 10

§ 7. 1. Pozycją „Utarg towarowy” objęte są gotówkowe i bezgotówkowe wpłaty na rachunki bankowe osób prawnych i na ich rzecz z tytułu sprzedaży towarów (w tym wyrobów własnych, odpadów poprodukcyjnych i użytkowych, makulatury i surowców wtórnych, materiałów, przedmiotów nietrwałych, środków trwałych, z wyjątkiem wpłat z tytułu sprzedaży nieruchomości, objętych pozycją „Pozostałe wpłaty”) przez osoby prawne, w tym między innymi przez:

- 1) punkty sprzedaży detalicznej jednostek handlowych i niehandlowych, w tym również:

- a) wpłaty punktów sprzedaży detalicznej prowadzonych na podstawie umowy na warunkach zlecenia i umowy agencyjnej,
 - b) wpłaty gotówkowe obowiązujące przy ratalnych zakupach towarów,
 - c) wpłaty z tytułu sprzedaży komisowej i w ramach przetargu oraz z tytułu pośrednictwa w sprzedaży towarów,
 - d) spłaty zwinionych niedoborów (tzw. mank), ubytków lub strat,
 - e) wpłaty w złotych z tytułu złotówkowo-dewizowej sprzedaży towarów,
 - f) wpływy ze sprzedaży usług i znaków wartościowych, odprowadzane łącznie z utargiem towarowym przez punkty sprzedaży detalicznej Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch”,
 - g) wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej i samochodowej Państwowej Komunikacji Samochodowej, odprowadzane łącznie z utargiem towarowym gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i spółdzielni spóżywców „Społem”,
- 2) jednostki hurtu, zaopatrzenia i skupu,
 - 3) rzemieślnicze domy towarowe, rzemieślnicze spółdzielnie usługowo-wytwórcze, izby i cechy rzemieślnicze, łącznie z wpływami ze sprzedaży materiałów na zaopatrzenie rzemieślników-członków spółdzielni,
 - 4) zakłady gastronomiczne sieci otwartej, łącznie z opłatami za działalność kulturalno-rozrywkową,
 - 5) stołówki pracownicze, studenckie i szkolne,
 - 6) zakłady żywienia (bufety, bary, kluby, kantyny, kioski, pijalnie) w obiektach zamkniętych, w tym w sanatoriach, domach wczasowych, ośrodkach szkoleniowych,
 - 7) gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (gospodarstwa rolne, leśne i ogrodnicze, tuczarnie, kamieniołomy, zwirownie, wytwórnie prefabrykatów, asfaltownie i bazy sprzętu drogowego).
2. Do pozycji „Utarg towarowy” zalicza się również gotówkowe i bezgotówkowe:
- 1) wpłaty z tytułu prenumeraty gazet i czasopism,
 - 2) opłaty przyjmowane od pracowników za umundurowanie, odzież ochronną i inne wyposażenie, za zgubione i uszkodzone narzędzia, sprzęt, urządzenia oraz wpłaty z tytułu zaopatrzenia pracowników na zimę w artykuły spożywcze itp.,
 - 3) wpłaty na rzecz bibliotek za zgubione i zniszczone książki oraz na rzecz wypożyczalni za nie zwrócony sprzęt,
 - 4) wpłaty na rzecz zarządów ogrodów działkowych za towary zakupione w ramach zaopatrzenia działkowiczów w środki do produkcji,
 - 5) wpłaty za zakwaterowanie i wyżywienie w internatach szkolnych.

Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe — symbol pk 20

§ 8. 1. Pozycją „Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe” objęte są gotówkowe i bezgotówkowe wpłaty z tytułu regulowania podatków i opłat na rzecz budżetu centralnego i budżetów terenowych, składek na rzecz państwowych i spółdzielczych zakładów ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

2. Do pozycji „Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe” zalicza się między innymi wpłaty dotyczące:

- 1) podatków i opłat wiejskich od indywidualnych gospodarstw rolnych,
- 2) podatku obrotowego i dochodowego od rzemiosła i od indywidualnej działalności usługowo-produkcyjnej poza rzemiosłem,
- 3) podatku od wynagrodzeń i podatku wyrównawczego,
- 4) podatku od nieruchomości,
- 5) podatku od spadków i darowizn,
- 6) opłaty skarbowej,
- 7) podatków i opłat lokalnych, w tym: opłaty targowej, miejscowej, opłaty administracyjnej za czynności terenowych organów administracji państwowej, podatku od posiadania psów,
- 8) podatku drogowego,
- 9) różnych opłat, w tym między innymi opłat celnych, paszportowych, sądowych, notarialnych, komorniczych, arbitrażowych, egzaminacyjnych, turystycznych,
- 10) opłat na rzecz funduszu miejskiego i funduszu gminnego,
- 11) składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników oraz na ubezpieczenia społeczne od różnych podmiotów gospodarczych,
- 12) podatku obrotowego i dochodowego od przedsiębiorstw zagranicznych i przedsiębiorstw z udziałem zagranicznym,
- 13) grzywien i kar oraz odsetek za zwłokę i kosztów opamięni, pobieranych przy wpłatach zobowiązań podatkowych i różnych opłat na rzecz budżetu państwa oraz składek ubezpieczeniowych,
- 14) opłat za badania przeprowadzane przez komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia,
- 15) odpłatności za legitymacje ubezpieczeniowe.

Opłaty za usługi — symbol pk 30

§ 9. 1. Pozycją „Opłaty za usługi” objęte są — z zastrzeżeniem ust. 2 — gotówkowe i bezgotówkowe wpłaty dokonywane na rachunki bankowe osób prawnych i na ich rzecz z tytułu sprzedaży usług materialnych i niematerialnych przez osoby prawne, świadczonych w ramach działalności gospodarczej i socjalno-bytowej tych osób, w tym usług zakładów usługowych na zryczałtowanym rozrachunku i placówek usługowych prowadzonych przez osoby fizyczne (agentów) na zlecenie osób prawnych, na podstawie umowy agencyjnej i umowy na warunkach zlecenia. Przedmiotowy zakres usług szczegółowo określa ją zarządzenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Pozycją „Opłaty za usługi” nie są objęte wpłaty:

- 1) z tytułu usług ubezpieczeniowych, zaliczone do pozycji „Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe” ze względu na trudności w rozgraniczaniu tych wpłat od zobowiązań podatkowych w momencie realizacji płatności,
- 2) na rachunki spółdzielni rzemieślniczych usługowo-wytwórczych, podlegające zaliczeniu odpowiednio do pozycji „Utarg towarowy” i „Pozostałe wpłaty”.

Pozostałe wpłaty — symbol pk 40

§ 10. 1. Pozycją „Pozostałe wpłaty” objęte są gotówkowe i bezgotówkowe wpłaty na rachunki osób prawnych i na ich rzecz, nie podlegające zaliczeniu do innych pozycji klasyfikacji wpłat, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do pozycji „Pozostałe wpłaty” zalicza się również wszystkie gotówkowe wpłaty na rachunki i na rzecz:

- 1) jednostek i zakładów budżetowych podległych Mini-

strowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych (z wyjątkiem wpływów z opłat paszportowych i turystycznych, objętych pozycją „Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe”),

- 2) komorników,
- 3) organizacji międzynarodowych,
- 4) spółek wodnych i ich związków (wydatki tych jednostek należy zaliczać do właściwych pozycji wypłat),
- 5) spółdzielczych zrzeszeń budowy domów jednorodzinnych (wydatki tych zrzeszeń należy zaliczać do właściwych pozycji wypłat),
- 6) zagranicznych osób fizycznych i prawnych, z wyjątkiem przedsiębiorstw zagranicznych i przedsiębiorstw z udziałem zagranicznym, prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, których wpływy na rachunki bankowe zaliczane są przez oddziały banków do pozycji „Wpłaty na rachunki bieżące różnych podmiotów gospodarczych”,
- 7) centralnych i lokalnych funduszy społecznych, w tym komitetów czynów społecznych (z wyjątkiem wpływów ze sprzedaży kuponów loterii funduszy społecznych, objętych pozycją „Opłaty za usługi”),
- 8) zakładowego funduszu mieszkaniowego i innych funduszy celowych, w tym z tytułu zwrotu pożyczek wraz z odsetkami,
- 9) rzemieślniczych spółdzielni usługowo-wytwórczych, z wyjątkiem wpłat objętych pozycją „Utarg towarowy”, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 3.

Wpłaty poczty — symbol pk 50

§ 11. Pozycją „Wpłaty poczty” objęte są kwoty nadmiarów gotówkowych odprowadzanych przez jednostki PPTT na rachunki bieżące i pomocnicze w oddziałach banków.

Wpłaty na rachunki bieżące (fundusze) kas pracowniczych — symbol pk 65

§ 12. Pozycją „Wpłaty na rachunki bieżące (fundusze) kas pracowniczych” objęte są, przyjęte w kasach banków, jednostek PPTT i innych osób prawnych, gotówkowe wpłaty na rachunki i na rzecz pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych i organizacji podobnych.

Wpłaty oszczędności — symbol pk 66

§ 13. Pozycją „Wpłaty oszczędności” objęte są, przyjęte w kasach jednostek PPTT, wpłaty na:

- 1) prowadzone w bankach rachunki (książeczki) oszczędnościowe,
- 2) rzecz banków za sprzedane bony oszczędnościowe.

Zwroty zaliczek i nie podjętych należności — symbol pk 70

§ 14. Pozycją „Zwroty zaliczek i nie podjętych należności” objęte są gotówkowe wpłaty stanowiące:

- 1) zwroty na rachunki bankowe osób prawnych kwot uprzednio podjętych z tych rachunków na pokrycie określonych rodzajowo wydatków,
- 2) kwoty nie wykorzystanej gotówki podjętej z rachunków bankowych osób prawnych na określone rodzajowo wydatki, zatrzymane w kasach tych osób, przeznaczone na inne cele niż określone przy podjęciu gotówki z rachunków,
- 3) wpłaty nie dokonanych na listach płac potrąceń, przyjęte w kasach osób prawnych, odprowadzone na właściwe rachunki odbiorców należności.

Wpłaty z tytułu zasilania gotówkowego — symbol pk 80

§ 15. Pozycją „Wpłaty z tytułu zasilania gotówkowego” objęte są gotówkowe wpłaty do kas samodzielnie bilansujących jednostek „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, stanowiące zasiłki i nadmiary gotówkowe otrzymane z innych samodzielnie bilansujących jednostek PPTT.

Rozdział 3

Klasyfikacja wypłat

Wynagrodzenia za pracę — symbol pk 10

§ 16. 1. Pozycją „Wynagrodzenia za pracę” objęte są, dokonywane przez osoby prawne, gotówkowe i bezgotówkowe wypłaty wynagrodzeń za pracę, szczegółowo określonych odrębnymi przepisami w sprawie klasyfikacji wynagrodzeń za pracę, stanowiących:

- 1) wynagrodzenia osobowe, w tym zasiłki chorobowe wypłacane w czasie trwania stosunku pracy, pokrywane ze środków zakładu pracy, oraz ekwiwalenty pieniężne świadczeń z tytułu pracy nie pobranych w naturze,
- 2) wynagrodzenia bezosobowe,
- 3) honoraria,
- 4) wynagrodzenia agencji-prowizyjne,
- 5) nagrody z zakładowego funduszu nagród,
- 6) wypłaty z zysku do podziału (z funduszu załogi) i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach,
- 7) rekompensaty pieniężne z tytułu wzrostu cen detalicznych, należne pracownikom na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o pracę nakładczą, umowy o dzieło, umowy agencyjnej oraz uczniom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Do pozycji „Wynagrodzenia za pracę” zalicza się również:

- 1) dokonywane z rachunków sum depozytowych wypłaty wynagrodzeń za pracę, uprzednio przekazanych na te rachunki przez inne osoby prawne, zatrudniające osoby przebywające w zakładach karnych,
- 2) wypłaty wynagrodzeń finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej,
- 3) kwoty potrącone z wynagrodzeń za pracę, z tytułu spłat kredytów i pożyczek bankowych.

Świadczenia społeczne — symbol pk 14

§ 17. Pozycją „Świadczenia społeczne” objęte są, dokonywane przez osoby prawne, gotówkowe i bezgotówkowe wypłaty:

- 1) świadczeń pieniężnych, w tym zasiłków, emerytur i rent oraz ekwiwalentów za świadczenia w naturze, przewidzianych w układach zbiorowych pracy oraz w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym i ubezpieczeniu społecznym — pokrywanych ze środków, tworzonych na ten cel funduszy — obejmujących świadczenia:
 - a) w razie macierzyństwa,
 - b) rodzinne,
 - c) w razie niezdolności do pracy z powodu choroby lub inwalidztwa, w tym odszkodowania należne ubezpieczonemu za wypadki w drodze do pracy i z pracy oraz świadczenia w naturze na rzecz inwalidów i ekwiwalenty pieniężne z tego tytułu,
 - d) emerytalne,
 - e) w razie śmierci,
- 2) rent dla osób zamieszkałych w Polsce, pokrywanych z wpłat zagranicznych instytucji ubezpieczeniowych,

- realizowanych w złotych za pośrednictwem Biura Rent Zagranicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- 3) zapomóg pieniężnych dla dzieci w rodzinach zastępczych i własnych, zasiłków (w tym kieszonkowego) dla dzieci i młodzieży, wypłacanych przez placówki opiekuńcze i wychowawcze, zasiłków dla rodzin osób odbywających służbę wojskową, zapomóg pieniężnych dla rodzinnych domów dziecka,
 - 4) świadczeń pieniężnych dla osób objętych pomocą społeczną, w tym ekwiwalentów za świadczenia w naturze,
 - 5) rekompensat pieniężnych z tytułu wzrostu cen detalicznych, należnych członkom rodzin pracowniczych (w tym nie pracującym małżonkom) i innym osobom pozostającym na utrzymaniu pracownika oraz członkom rodzin i innym osobom pozostającym na utrzymaniu osób korzystających z urlopów wychowawczych, a nie otrzymujących zasiłku rodzinnego (nie dotyczy to rekompensat należnych sportowcom i członkom ich rodzin, objętych pozycją „Pozostałe wypłaty”),
 - 6) stypendiów, zwrotów kosztów przejazdów, ryczałtów na wyżywienie, ekwiwalentów za świadczenia w naturze, należnych uczniom szkół podstawowych i średnich,
 - 7) stypendiów (z wyjątkiem określonych w § 20 ust. 1 pkt 13) i zapomóg pieniężnych dla osób studiujących w kraju i kierowanych za granicę w celach szkoleniowych i naukowo-badawczych (łącznie z kosztami podróży) oraz dla cudzoziemców odbywających w Polsce praktyki i staże, z tytułu kształcenia studentów za granicą, stypendiów naukowych (doktoranckich i habilitacyjnych), świadczeń przysługujących nauczycielom studiującym zaocznie,
 - 8) zasiłków statutowych i zapomóg udzielanych ze środków funduszy związków zawodowych pracownikom, emerytom i rencistom,
 - 9) zapomóg udzielanych z funduszu przeciwalkoholowego, funduszu postpenitencjarnego, funduszu pomocy rodzinie i funduszy podobnych,
 - 10) świadczeń finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

Skup produktów rolniczych —
symbol pk 20

§ 18. 1. Pozycją „Skup produktów rolniczych” objęte są gotówkowe i bezgotówkowe wypłaty z tytułu skupu płodów rolnych, ogrodniczych i hodowlanych oraz ryb słodkowodnych od indywidualnych gospodarstw rolnych, ogrodniczych i rybnych, a także od działkowiczów, dokonywanego przez osoby prawne (również w ramach zaopatrzenia ludności na zimę), w tym za pośrednictwem agentów prowadzących skup określonych wyżej produktów na zlecenie tych osób.

2. Do pozycji „Skup produktów rolniczych” zalicza się również dokonywane przez osoby prawne na rzecz indywidualnych producentów rolnych gotówkowe i bezgotówkowe wypłaty:

- 1) ekwiwalentów pieniężnych za nie pobrane wysłodka należne plantatorom buraka cukrowego,
- 2) premii za przechowalność ziemniaków i warzyw oraz za wcześniejsze dostawy niektórych produktów rolniczych,
- 3) z tytułu doraźnych zakupów pasz i słomy dla celów eksploatacji, dokonywanych przez Przedsiębiorstwo Obrót Zwierzętami Hodowlanymi, okręgowe przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego i tuczarnie,

- 4) z tytułu zakupu słomy do kopcowania ziemniaków przez jednostki prowadzące skup ziemniaków,
- 5) należności za dowóz do punktów skupu transportem rolnika własnych produktów rolniczych oraz za wyładunek tych produktów.

Zakup towarów i usług od osób prawnych
symbol pk 31

§ 19. 1. Pozycją „Zakup towarów i usług od osób prawnych” objęte są:

- 1) gotówkowe wypłaty osób prawnych z tytułu zakupu towarów i usług od osób prawnych, których wpływ z tego tytułu zaliczane są odpowiednio do pozycji „Utarg towarowy” i „Opłaty za usługi”, z zastrzeżeniem ust. 2, łącznie z wypłatami z tytułu zakupów dokonywanych w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach usługowych, gastronomicznych i innych, prowadzonych na podstawie umowy na warunkach zlecenia i umowy agencyjnej oraz w zakładach usługowych na zryczałtowanym rozrachunku,
- 2) gotówkowe wypłaty osób prawnych, związane z urządzeniem i prowadzeniem kolonii, półkolonii, obozów dla dzieci i młodzieży szkolnej, z wyjątkiem wypłat wynagrodzeń za pracę i świadczeń społecznych,
- 3) przelewy środków pieniężnych z rachunków bankowych osób prawnych na rachunki:
 - a) państwowej jednostki organizacyjnej PPTT z tytułu zleconych jednostkom PPTT gotówkowych wypłat, o których mowa w pkt 1 i 2,
 - b) osób fizycznych (agentów) prowadzących na zlecenie osób prawnych punkty sprzedaży detalicznej, placówki usługowe, gastronomiczne i inne, z tytułu dokonanych u nich zakupów towarów i usług,
- 4) gotówkowe wypłaty i przelewy środków pieniężnych z rachunków bankowych osób prawnych na rachunki i na rzecz osób fizycznych i różnych podmiotów gospodarczych oraz gotówkowe wypłaty na rzecz osób prawnych z tytułu zwrotu należności, związanego z:
 - a) niedostarczeniem zapłaconych towarów, zwrotem wadliwych towarów i kosztów ich transportu, nadpłatą faktur i rachunków za zakupione towary,
 - b) niewykonaniem zamówionych usług lub wycofaniem zamówień, nadpłatą faktur i rachunków za zakupione usługi,
 - c) refundacją wydatków na zakup towarów i usług, poniesionych przez osoby fizyczne, a obciążających koszty osób prawnych (nie dotyczy to kosztów podróży służbowych).

2. Do pozycji „Zakup towarów i usług od osób prawnych” nie zalicza się wypłat z tytułu zakupu pracowniczych biletów miesięcznych na dojazdy do pracy, jednorazowych biletów na przejazdy służbowe, a także zwrotów kosztów przejazdów służbowych, noclegów i diet osobom delegowanym, objętych pozycją „Pozostałe wypłaty”.

Pozostałe wypłaty — symbol pk 40

§ 20. 1. Pozycją „Pozostałe wypłaty” objęte są dokonywane przez osoby prawne gotówkowe i bezgotówkowe wypłaty nie podlegające zaliczeniu do innych pozycji klasyfikacji wypłat, z zastrzeżeniem ust. 2, w tym wypłaty:

- 1) odszkodowań i innych świadczeń z tytułu ubezpieczeń osobowych i rzeczowych,
- 2) pożyczek z zakładowego funduszu mieszkaniowego,
- 3) z tytułu skupu artykułów nierolniczych,
- 4) z tytułu krajowych podróży służbowych,

- 5) pozapłacowe dla osób fizycznych,
- 6) z tytułu podziału dochodów rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
- 7) należności osób fizycznych, różnych podmiotów gospodarczych i osób prawnych z tytułu zakupu i wywłaszczenia nieruchomości,
- 8) na rzecz przewoźników wiejskich (niekoncesjonowanych) z tytułu świadczonych przez nich usług transportowych, wykonywanych sprzętem konnym i zmechanizowanym,
- 9) wygranych w loteriach pieniężnych i grach liczbowych oraz z tytułu zakładów Totalizatora Sportowego, zakładów dokonywanych na wyścigach konnych itp.,
- 10) z tytułu gotówkowego regulowania przez osoby prawne płatności publicznoprawnych, a także z tytułu gotówkowego zakupu przez te osoby zagranicznych środków płatniczych i obligacji wewnętrznych pożyczek państwowych,
- 11) uprzednio przyjętych przez osoby prawne wpłat, w tym wypłaty z tytułu:
 - a) zwrotu depozytów,
 - b) nadpłaconych podatków, składek, czynszów, spłat kredytów i pożyczek,
 - c) zwrotu wniesionych kaucji i wadium,
- 12) z tytułu pierwszego podjęcia gotówki z rachunku bankowego na utworzenie niezbędnego zapasu gotówki w kasach osób prawnych,
- 13) stypendiów fundowanych i pracowniczych oraz stypendiów dla sportowców,
- 14) z tytułu skupu zwierzyzny łownej i runa leśnego.

2. Do pozycji „Pozostałe wypłaty” zalicza się również wszystkie wypłaty gotówkowe oraz przelewy środków pieniężnych na rachunki bankowe i na rzecz osób fizycznych i różnych podmiotów gospodarczych, dokonywane z rachunków bankowych:

- 1) jednostek i zakładów budżetowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych,
- 2) komorników,
- 3) organizacji międzynarodowych,
- 4) zagranicznych osób fizycznych i prawnych, z wyjątkiem przedsiębiorstw zagranicznych i przedsiębiorstw z udziałem zagranicznym, prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej; wypłaty na rzecz tych przedsiębiorstw objęte są pozycją „Wypłaty dla różnych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych”.

Wypłaty dla poczty — symbol pk 50

§ 21. Pozycją „Wypłaty dla poczty” objęte są kwoty zasiłków gotówkowych podjętych przez jednostki PPTT z rachunków bieżących i pomocniczych w oddziałach banków.

Wypłaty dla różnych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych — symbol pk 62

§ 22. Pozycją „Wypłaty dla różnych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych” objęte są:

- 1) gotówkowe wypłaty osób prawnych na rzecz różnych podmiotów gospodarczych z tytułu zakupu towarów, materiałów, odpadów produkcyjnych i użytkowych, robót, usług materialnych i niematerialnych na cele zaopatrzeniowe, do i z renowacji, na rynek krajowy i na eksport oraz na cele socjalno-bytowe, w tym między innymi wypłaty na rzecz:
 - a) rzemieślników,

- b) jednostek drobnej wytwórczości, prywatnego handlu i usług,
 - c) prywatnych przewoźników koncesjonowanych (nie dotyczy to wynagrodzeń za usługi transportowe przewoźników wiejskich, objętych pozycją „Pozostałe wypłaty”),
 - d) przedsiębiorstw zagranicznych i przedsiębiorstw z udziałem zagranicznym,
 - e) rybaków morskich,
 - f) prywatnych właścicieli nieruchomości, domów wczasowych i zakładów gastronomicznych,
 - g) spółek, w których państwo i osoby prawne nie posiadają udziału,
- 2) gotówkowe wypłaty osób prawnych na rzecz różnych podmiotów gospodarczych z tytułu zakupu akcji,
 - 3) gotówkowe wypłaty osób prawnych i kwoty przelewów z rachunków tych osób na rachunki i na rzecz osób fizycznych, stanowiące:
 - a) opłaty za usługi o charakterze rzemieślniczym, świadczone przez rolników,
 - b) czynsze i opłaty za wynajem lokali mieszkalnych i użytkowych, placów, maszyn i urządzeń,
 - c) opłaty za organizowanie wyżywienia w prywatnych jadalniach,
 - d) wypłaty ekwiwalentów za zużycie materiałów, sprzętu i narzędzi, będących własnością pracowników zatrudnionych przez osoby prawne,
 - e) wypłaty ryczałtów należnych chałupnikom jako rekompensata za zużycie własnych narzędzi, opału, energii elektrycznej,
 - f) zwroty kosztów za wykonane przez właścicieli remonty w budynkach podlegających publicznej gospodarce lokalami, zwroty kosztów zakupów i remontów dokonywanych przez lokatorów, a obciążających przedsiębiorstwa gospodarki mieszkaniowej i spółdzielnie mieszkaniowe,
 - g) wypłaty z tytułu zwrotu przez spółdzielnie mieszkaniowe poniesionych przez lokatorów kosztów wykonywanych przez nich we własnym zakresie robót wykończeniowych w otrzymywanych mieszkaniach.

Wypłaty z rachunków (funduszy) kas pracowniczych — symbol pk 65

§ 23. Pozycją „Wypłaty z rachunków (funduszy) kas pracowniczych” objęte są, dokonane w kasach banków, jednostek PPTT i innych osób prawnych, gotówkowe wypłaty z rachunków i funduszy pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych i organizacji podobnych.

Wypłaty oszczędności — symbol pk 80

§ 24. Pozycją „Wypłaty oszczędności” objęte są, dokonane w kasach jednostek PPTT, wypłaty:

- 1) z prowadzonych w bankach rachunków (książeczek) oszczędnościowych,
- 2) z tytułu prowadzonego na zlecenie banków skupu bonów oszczędnościowych.

Wypłaty z tytułu zasilania gotówkowego — symbol pk 80

§ 25. Pozycją „Wypłaty z tytułu zasilania gotówkowego” objęte są gotówkowe wypłaty z kas samodzielnie bilansujących jednostek „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, stanowiące zasiłki gotówkowe udzielone innym samodzielnie bilansującym jednostkom PPTT i odprowadzane do nich nadmiary gotówkowe.

Załącznik nr 2

.....
(pieczęć jednostki sporządzającej).....
(nr rachunku bankowego)

Termin złożenia w oddziale banku 4 dnia po miesiącu sprawozdawczym do godz. 12
--

INFORMACJA MIESIĘCZNA
o wydatkach gotówkowych pokrytych bieżącymi wpływami własnymi do kasy osoby prawnej¹⁾
w miesiącu 19.. r.

Str. 1

Lp.	Bieżące wpływy własne do kasy wykorzystane na pokrycie wydatków gotówkowych ²⁾	Symbol pk	Wpłaty w tys. zł
1	2	3	4
1	Utarg towarowy	10	
2	Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe	20	
3	Opłaty za usługi świadczone w ramach działalności gospodarczej i socjalno-bytowej	30	
4	Pozostałe wpłaty	40	
5	Wpłaty na rzecz funduszy kas pracowniczych	65	
6	Zwroty zaliczek i nie podjętych należności ³⁾	70	
7	R a z e m poz. od 1 do 6 (odpowiada kwocie wykazanej w pozycji „Razem” na str. 2)	x	

Sporządził:

Sprawdził w banku:

.....
(nazwisko i telefon).....
(podpis).....
(pieczęć i podpisy)

Data sporządzenia:

- ¹⁾ Łącznie z wpływami i wydatkami placówek agencyjnych i zakładów usługowych na zryczałtowanym rozrachunku oraz jednostek nie bilansujących samodzielnie, które nie przechowują w swoich aktach dokumentów kasowych bądź nie posiadają w banku rachunków pomocniczych, a także — organizacji politycznych, zawodowych i społecznych, działających przy osobie prawnej (o ile taki tryb składania informacji został uzgodniony).
- ²⁾ Z wyjątkiem gotówki podjętej z rachunków bankowych osoby prawnej, wykorzystanych na cele określone przy jej podjęciu, gotówki przechowywanej w kasie osoby prawnej w formie depozytu i gotówki przyjętej na rzecz innych osób prawnych.
- ³⁾ Dotyczy gotówki podjętej z rachunków bankowych osoby prawnej, wykorzystanej na inne cele niż określone przy jej podjęciu, z tego — kwot przeznaczonych, przy podjęciu gotówki z rachunków bankowych, na:

symbol pk wypłat:

.....	tys. zł
.....	tys. zł
.....	tys. zł
.....	tys. zł

Str. 2

Lp.	Wydatki pokryte wpływami własnymi do kasy	Symbol pk	Wypłaty w tys. zł
1	2	3	4
1	Wynagrodzenia za pracę	10	
2	Wypłaty zasiłków rodzinnych i innych świadczeń z funduszy ubezpieczeń społecznych	14	
3	Skup produktów rolniczych	20	
4	Zakup towarów i usług od osób prawnych	31	
5	Pozostałe wypłaty	40	
6	Wypłaty dla różnych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych	62	
7	Wypłaty z funduszy kas pracowniczych	65	
8	R a z e m poz. od 1 do 7 (odpowiada kwocie wykazanej w poz. „Razem” na str. 1)	x	

1. Kwota potrąceń za towary i środki pobrane przez indywidualnych producentów mleka (wypełniają spółdzielnie mleczarskie)

symbol pk 10	tys. zł
symbol pk	tys. zł

2. Wpływy gotówkowe przedsiębiorstw upowszechniania prasy i książki RSW „Prasa-Książka-Ruch” ze sprzedaży:

- 1) znaków opłaty skarbowej i innych znaków wartościowych
- 2) usług (biletów PKS i komunikacji miejskiej, znaczków pocztowych i innych usług)

symbol pk 20	tys. zł
symbol pk 30	tys. zł

3. Wpływy ze sprzedaży biletów PKS i komunikacji miejskiej (wypełniają gminne spółdzielnie „Samopomoc Chłopska” i spółdzielnie spożywców „Społem”).

symbol pk 30	tys. zł
--------------	-------	---------

Załącznik nr 3

Str. 1

.....
 (pieczęć jednostki sporządzającej)

.....
 (numer rachunku bankowego)

.....
 (miejsowość)

.....
 (nazwa banku)

.....
 w

**Zawiadomienie o stanie gotówki
 w kasie osoby prawnej**

Informujemy, że — ustalony zgodnie z zasadą podaną na odwrocie — stan gotówki w kasie na koniec dnia 30 czerwca¹⁾ 19... r.
 31 grudnia¹⁾

wynosi zł, słownie złotych

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

(pieczęć i podpisy)

OBJAŚNIENIA

Str. 2

1. Osoba prawna składa zawiadomienie w banku prowadzącym jej rachunek bieżący odpowiednio w terminie do dnia 15 stycznia i do dnia 15 lipca.

2. W stanie gotówki należy uwzględnić:

- kwotę zapasu gotówki i nie odprowadzonych na rachunki bankowe bieżących wpływów gotówkowych, znajdującą się w kasie głównej oraz w kasach pomocniczych i podręcznych wszystkich komórek osoby prawnej i jej jednostek nie bilansujących samodzielnie, nie posiadających rachunków pomocniczych, w tym punktów sprzedaży detalicznej, placówek usługowych i gastronomicznych,
- kwotę nie podjętych wynagrodzeń bądź innych należności oraz zwróconych do kas osoby prawnej zaliczek

i nienależnie pobranych kwot, uprzednio wypłaconych z gotówki podjętej z rachunku bankowego,

- kwotę gotówki przechowywanej przez osobę prawną w formie depozytu,
- kwotę zapasu gotówki znajdującą się w kasach organizacji politycznych, zawodowych i społecznych (w tym pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych i organizacji podobnych) działających przy osobie prawnej, o ile taki tryb składania zawiadomień został uzgodniony między zainteresowaną organizacją i osobą prawną, w porozumieniu z właściwym oddziałem banku.

Nie należy natomiast uwzględniać gotówki podjętej z rachunku bankowego — w celu „zakopertowania” — na wypłaty wynagrodzeń za pracę, płatnych z góry, należnych za styczeń i lipiec.

Form. NBP 4638

Załącznik nr 4

.....
 (pieczęć jednostki sporządzającej)

Termin złożenia w banku 7 dnia po miesiącu sprawozdawczym do godz. 12

**INFORMACJA MIESIĘCZNA
 o obrotach gotówkowych jednostek PPTT
 w miesiącu 19.. r.**

Str. 1

Lp.	Pozycje klasyfikacji (rodzaje wpływów)	Symbol pk	Wpłaty ¹⁾ w tys. zł
1	Utarg towarowy	10	
2	Podatki, opłaty i składki ubezpieczeniowe	20	
3	Opłaty za usługi	30	
4	Pozostałe wpłaty	40	
5	Wpłaty na rzecz kas pracowniczych działających w jednostkach PPTT	65	
6	Wpłaty oszczędności	66	
7	Nadmiary gotówkowe otrzymane z obcych DW PPTT	80	
8	Zasiłki gotówkowe otrzymane z obcych DW PPTT	80	
I	Razem wpłaty (pozycje od 1 do 8)	x	
II	Stan gotówki w kasach na początek miesiąca sprawozdawczego w tym czeki rozrachunkowe	x x	

¹⁾ Dane obejmują wpływy jednostek PPTT, uzyskane w ramach gospodarki własnej, oraz niektóre wpłaty na rachunki bankowe (objęte pozycjami 1, 2, 3 i 6).

Lp.	Pozycje klasyfikacji (tytuły wyplat)	Symbol pk	Wyplaty ¹⁾ w tys. zł
1	Wynagrodzenia za prace	10	
2	Swiadczenia spoleczne	14	
3	Skup produktow rolniczych	20	
4	Zakup towarow i uslug od osob prawnych	31	
5	Pozostale wyplaty	40	
6	Wyplaty dla roznych podmiotow gospodarczych i osob fizycznych	62	
7	Wyplaty z funduszu kas pracowniczych dzialajacych w jednostkach PPTT	65	
8	Wyplaty oszczednosci	66	
9	Nadmiary gotowkowe odprowadzone do obcych DW PPTT	80	
10	Zasilki gotowkowe udzielone obcym DW PPTT	80	
I	Razem wyplaty (pozycje od 1 do 10)	x	
II	Stan gotowki w kasach na koniec miesiaca sprawozdawczego	x	
	w tym czek i rozrachunkowe	x	

¹⁾ Dane obejmujaja wyplaty jednostek PPTT, dokonywane w ramach gospodarki wlasnej, oraz niektore wyplaty realizowane na zlecenie posiadaczy rachunkow bankowych (objete pozycjami 2, 3 i 8).

Form. NBP 4629